

Gyümölcsösök telepítése

- Területválasztás
 - Fajtaválasztás
 - Telepítés előkészítése
 - (Szaporítóanyag előállítás)
 - Telepítés
-
- Talajművelés
 - Trágyázás
 - Öntözés
 - Fitotechnika
 - Növényvédelem
 - Betakarítás
-
- Tárolás
 - Áruvá készítés

A telepítés menete

(Adminisztratív teendők)

1. Területválasztás
2. Fajtaválasztás
3. Művelési rendszer megválasztása
4. Ültetési anyag beszerzése
5. Terület előkészítése
6. Ültetés

Gyümölcsstelepítéshez kedvező talajtulajdonságok

- Kötöttség (A_K): 30-42
- Termőrétteg vastagsága: 100-200 cm
- Heterogenitás, erodáltság arány: <10%
- Terület lejtése: 0-5%
- Talajvízszint mélysége: 1,0-1,5 m
- pH (KCl): 6-7
- Humusztartalom: 1,5 – 3,0 %
- $CaCO_3$ tartalom: 0-5%

Telepítéskori adminisztratív teendők

- 3.000 m² felett engedélyeztetni kell a telepítést
- tulajdoni lap, térképmásolatok beszerzése
- ökológiai alkalmasság vizsgálat (gyümölcs termőhelyi kataszterben nem szereplő terület esetén) – NAIK-GYKI
- talajalkalmassági vizsgálat, talajvédelmi terv
- faiskolától igazolás a szaporítóanyag meglétéről
- terméktanács (FruitVeB) telepítési véleménye (önerős telepítés esetén nem szükséges)
- NÉBIH-hel engedélyeztetés → gyümölcs termőhelyi kataszterbe sorolás (új területnél)
- a fenti dokumentumok benyújtása a NÉBIH-hez → telepítési engedély kiadása (max. 3 évre)
- öntözés engedélyeztetése
- (pályázattal kapcsolatos teendők – MVH)

Területválasztás

- Gyümölcsstermőhely kataszter (400 ezer ha)
- Termőtáj, természetkörzet kérdésköre

• A terület ökológiai adottságai ↔ gyümölcsfaj igénye

Ökológiai feltételek

- fényellátottság és hőmérsékleti viszonyok
- domborzati viszonyok – fekvés, környezethez viszonyított magasság
- fagyveszélyeztetettség
- csapadék, jég gyakorisága
- talaj
- talajvíz magassága

Ökonómiai feltételek

- rendelkezésre álló tőke
- piac
- infrastruktúra
- úthálózat
- öntözhetőség
- munkaerő
- (gépellátottság)
- (tárolókapacitás)

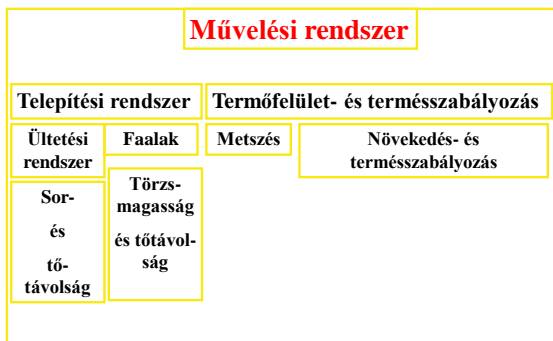
Fajtaválasztás

- Ld. pomológia gyakorlat
- Áruteremő ültetvény csak a a Nemzeti Fajtajegyzékben, valamint az Európai Unió valamely tagállamának fajtajegyzékében szereplő fajtákkal telepíthető
- 2016-ban kiírt VP-s pályázatban telepítésre ajánlott (preferált) fajták jegyzéke

Alanyválasztás szempontjai

- kompatibilitás és affinitás
- talajigény
- vízigény és szárazságtűrés
- hidegtűrés és télállóság
- fajta növekedési erélyére való hatás
- talajban való rögzítés erőssége
- sarjadzási hajlam
- károsítókkal szembeni ellenállóság

Művelési rendszer

Összefüggés a növekedési jelleg, a térigény és a fák hektáronként telepíthető száma között

Fajták növekedési jellege*	Térigény (m ²)	Fák száma (db/ha)
Középerős és erős növekedési erélyű fajták	30–100	100–333
Jól elágazódó, kompakt növekedésű fajták	10–30	333–1000
Semi-spur fajták	6–10	1000–1666
Spur fajták	3–6	1666–3333
Genetikailag törpe fajták	1–3	3333–10000

Ültetvény minimális tőszáma a termeléshez kötött támogatás igénybevehetőségéhez (9/2015 FM)

- 100 tő/ha – dió, gesztenye
- 280 tő/ha – meggy, cseresznye, kajszai
- 400 tő/ha – almafélék, őszibarack, nektarin, szilva, mogyoró, mandula
- 500 tő/ha – bodza
- 1.500 tő/ha – szeder
- 3.000 tő/ha – ribizkefélék, köszmétes
- 5.000 tő/ha – málna
- 40.000 tő/ha - szamóca

Ültetési anyag beszerzése

- Összhang a faiskola termőhelyi és agrotechnikai helyzete és a telepítendő gyümölcsös lehetőségei között.
- Biztos eredetű, jeltáblázott, certifikált anyagot
- Vírusmentes, fertőzésmentes
- Tökéletes oltásforradás
- Kiszáradási jelek hiánya
- Beérett törzs és vesszők
- Átvett ültetési anyag szállítása és tárolása (hűtőt. vagy verem) – kiszáradás elkerülése

Terület előkészítése

- **Területrendezés:** felszíni egyenetlenségek megszüntetése, belvízrendezés, (teraszírozás)
- **Talajelőkészítés:** elővetemény kérdése, pihentetés kérdése, évelő gyomok minél jobb eltávolítása
- **Talajlazítás**
- **Mélyforgatás:** ültetés előtt 2-6 hónappal, 60-70 cm, zöld- és szervestrágya bedolgozása
- **Talajjavítás, Tápanyagfeltöltés:** tápanyag-feltöltési szakvélemény alapján, műtrágyákat a már forgatott talajba 20-25 cm mélyen

Ültetés

- időpontja késő ősszel vagy kora tavasszal
- kisebb felületeken kézi gödörásás
- gépi gödörkésítés
- ültetés előtti gyökérvisszamszűrés
- szaporítóanyag kiosztása, gödörbe helyezése
- beöntözés (10-20 l/tő)
- felkupacolás (ősz) vagy kitányérozás (tavasz)

Telepítési költségek (VP-2-4.1.3.2.-16)

- Tervek 5 x 250 e. Ft
- Kivágás 200 e. Ft/ha
- Talajelőkészítés 300 e. Ft/ha
- Feltöltő trágyázás 500 e. Ft/ha
- Oltvány 800 – 5.000 Ft/db
- Ültetés 140 Ft/tő
- Kerítés 1.500 Ft/m
- Egyszerű támsziszter 1.500 Ft/ha
- Főliás talajtakarás 40 e. Ft/ha
- Agroszövetes takarás 150 Ft/m²
- Mikro öntözörendszert 700 e. Ft/ha
- Tápoldatózó rendszert 500 e. Ft/ha

Terület előkészítése

- **Területrendezés:** felszíni egyenetlenségek megszüntetése, belvízrendezés, (teraszírozás)
- **Talajelőkészítés:** elővetemény kérdése, pihentetés kérdése, évelő gyomok minél jobb eltávolítása
- **Talajlazítás**
- **Mélyforgatás:** ültetés előtt 2-6 hónappal, 60-70 cm, zöld- és szervestrágya bedolgozása
- **Talajjavítás, Tápanyagfeltöltés:** tápanyag-feltöltési szakvélemény alapján, műtrágyákat a már forgatott talajba 20-25 cm mélyen
- **Táblák, utak, sorok kitézése**
- **(Tartóoszlopok kihelyezése)**

Telepítési napló minimális tartalmi elemei:

Támogatást igénylő neve:

Támogatást igénylő Ügyfél-azonosító száma:

Ültetvény helyrajzi száma, blokkazonosítója:

Eltelepített fajtak megnevezése, számozása:

Telepítési térkép (sorok száma, tájolása):

Elvégzett gépi és agrotechnikai műveletek, azok elvégzésének időpontjai:

- ültetvénykivágás,
- talajelőkészítés
- tápanyag feltöltés (kijuttatás ideje, mennyisége)

.....

Kerítés, támsziszter kialakítása (ideje, felhasznált anyagok):

.....

Terület kijelölés-, ültetés ideje:

Elvégzett egyéb kézi munkák megnevezése, ideje:

.....

.....

Telepítéshez kapcsolódó teendők

- Talajtakarás
- Vadkár elleni védelem
- Kerítés készítése
- Támberendezés kialakítása
- Öntözörendszert kiépítése
- Szükség esetén kiszolgáló épületek (szociális helységek, iroda, raktár, szin, tároló) építése